

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Slavonski Brod

KLASA: 041-01/21-02/4
URBROJ: 613-14-21-8
Slavonski Brod, 31. kolovoza 2021.

**Izvješće
o obavljenoj
financijskoj reviziji**

**Općina Garčin
za 2020.**

S A D R Ž A J

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O OPĆINI	5
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	5
	Planiranje i izvršenje proračuna	6
	Financijski izvještaji	7
III.	REVIZIJA ZA 2020.	16
	Ciljevi i područja revizije	16
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	16
	Metode i postupci revizije	17
	Nalaz za 2020.	18
	Provedba naloga i preporuka	27

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je finansijska revizija Općine Garčin (dalje u tekstu: Općina) za 2020.

Predmet revizije bili su godišnji finansijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz finansijske izvještaje.

Osim godišnjih finansijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Općine sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje proračuna, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li finansijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O finansijskim izvještajima i o usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, finansijski izvještaji Općine za 2020. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o finansijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o finansijskim izvještajima

Mišljenje o finansijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Temeljnim načelima finansijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostačni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Prema okončanoj situaciji izvoditelja, radovi na izgradnji i opremanju dječjeg vrtića izvedeni su u vrijednosti od 7.830.695,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, od čega se 2.272.643,00 kn odnosi na radove izvedene u 2019., a 5.232.931,00 kn na radove izvedene u 2020. Za navedene radove u ukupnoj vrijednosti od 7.505.574,00 kn povećana je vrijednost nefinansijske imovine i vlastitih izvora. Razlika do ukupne vrijednosti izvedenih radova u iznosu od 325.121,00 kn s porezom na dodanu vrijednost odnosi se na građevinske radove koje je izvoditelj donirao Općini.

Prema ugovoru o donaciji koji su u kolovozu 2020. zaključili izvoditelj radova i Općina, navedeni radovi predstavljaju tehnološku cjelinu bez kojih objekt dječjeg vrtića ne bi imao svoju funkcionalnost.

Donacija nije evidentirana u poslovnim knjigama i iskazana u finansijskim izvještajima na računima prihoda, rashoda te nefinancijske imovine i vlastitih izvora.

Također, u poslovnim knjigama nisu evidentirani i u finansijskim izvještajima nisu iskazani primici od beskamatnog zajma Ministarstva financija u iznosu od 543.645,00 kn.

Zbog navedenog su u poslovnim knjigama evidentirani, odnosno u finansijskim izvještajima manje iskazani prihodi i primici za 868.766,00 kn te rashodi, imovina i izvori vlasništva za 325.121,00 kn, a manjak prihoda i primitaka evidentiran je odnosno iskazan više za 543.645,00 kn.

Rashodi za zaposlene proračunskog korisnika u iznosu od 291.604,00 kn iskazani su u finansijskom izvještaju na računu rashoda za zaposlene, a trebalo ih je iskazati na računu pomoći (prijenos) proračunskim korisnicima za financiranje redovne djelatnosti. Zbog navedenog su rashodi za pomoći iskazani u manjem, a rashodi za zaposlene u većem iznosu za 291.604,00 kn.

Ukupna potraživanja koncem 2020. iskazana su u finansijskim izvještajima u iznosu od 3.071.400,00 kn. Podaci o potraživanjima u finansijskim izvještajima istovjetni su podacima iz glavne knjige. Za dio potraživanja u glavnoj knjizi i u analitičkim evidencijama nisu osigurani točni podaci. Navedena potraživanja odnose se na zakup poljoprivrednog zemljišta, komunalni doprinos, naknadu za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru, komunalnu naknadu i naknadu za uređenje voda, koja su u glavnoj knjizi iskazana u iznosu od 1.345.401,00 kn, dok su u analitičkim evidencijama iskazana u iznosu od 774.225,00 kn, što je manje za 571.176,00 kn. Analitičke evidencije potraživanja ne osiguravaju podatke o rokovima dospjelosti potraživanja, što je preduvjet za obračun ispravka vrijednosti potraživanja za potrebe sastavljanja finansijskih izvještaja. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da Općina ima potraživanja starija od godinu dana za koje je propisana obveza ispravka vrijednosti. Ispravak vrijednosti potraživanja nije proveden.

Ukupne obveze iznose 3.692.918,00 kn. Podaci o dospjelim i nedospjelim obvezama iskazani u finansijskim izvještajima i analitičkim knjigovodstvenim evidencijama nisu istovjetni. Prema podacima iskazanim u Bilanci dospjele su obveze u iznosu od 2.964.262,00 kn i nedospjele u iznosu od 728.656,00 kn, prema Izještaju o obvezama dospjele su obveze u iznosu od 2.734.670,00 kn i nedospjelle obveze u iznosu od 958.248,00 kn, a u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji iskazane su dospjele obveze u iznosu od 3.506.140,00 kn i nedospjelle obveze u iznosu od 186.778,00 kn. (točka 1. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Općine za 2020. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostačni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Vrijednosno značajnija potraživanja odnose se na prodaju poljoprivrednog zemljišta na obročnu otplatu u iznosu od 1.177.369,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu od 534.103,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu u iznosu od 296.425,00 kn, naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru u iznosu od 249.930,00 kn te naknade za uređenje voda u iznosu od 130.527,00 kn. U 2020. i prijašnjim godinama za naplatu potraživanja za komunalnu naknadu slane su obavijesti i opomene, dok druge mjere naplate za naplatu komunalne naknade i drugih potraživanja nisu poduzimane. (točka 2. Nalaza)

Obveze Općine

Općina je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti finansijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja finansijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li finansijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u finansijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu finansijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O OPĆINI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), utvrđena je Općina kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Brodsko-posavske županije. Prema odredbama Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine 147/14, 123/17 i 118/18) i Odluke o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 132/17), razvrstana je u III. skupinu jedinica lokalne samouprave, koje se prema vrijednosti indeksa razvijenosti nalaze u drugoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave. Obuhvaća osam naselja i prema popisu stanovništva iz 2011. ima 4 806 stanovnika. Sjedište je Ulica kralja Tomislava 92, Garčin.

Prema odredbama članka 19. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20), općine u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove koji se odnose na: uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i sport, zaštitu potrošača, zaštitu i unaprjeđenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području te druge poslove u skladu s posebnim zakonima.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine ustrojen je Jedinstveni upravni odjel. Koncem 2020. Općina je imala 27 zaposlenika, od kojih sedam u Jedinstvenom upravnom odjelu (općinski načelnik, zamjenica općinskog načelnika, pročelnik, administrativni referent, stručni suradnik za proračun, financije i računovodstvo, viši referent za EU projekte i javnu nabavu, komunalni redar), jedanaest na EU projektu Zaželi – Program zapošljavanja žena (dalje u tekstu: program Zaželi), pet na EU projektu ESF (dalje u tekstu: program Kvalitetan život u zajednici osoba starije životne dobi) te četiri osobe na programu javnih radova – Revitalizacija nerazvrstanih cesta, poljskih putova i sanacija divljih deponija, komunalnog otpada i uklanjanje ambrozije.

Odgovorna osoba za izvršavanje proračuna tijekom 2020. i u vrijeme obavljanja revizije (travanj 2021.) je općinski načelnik Mato Grgić, koji dužnost na koju je izabran obavlja profesionalno. Zamjenica općinskog načelnika je do konca travnja 2020. dužnost obavljala volonterski, a od svibnja 2020. profesionalno. Statut Općine usklađen je s izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 144/20). Prema odredbama Statuta, Općinsko vijeće može imati 13 vijećnika, a općinski načelnik privremenog zamjenika u slučaju nemogućnosti obavljanja dužnosti koji bi obavljao samo redovne i nužne poslove kako bi se omogućilo nesmetano funkcioniranje Općine.

Općina ima jednog proračunskog korisnika (Dječji vrtić Latica). Odluka o osnivanju donesena je 30. siječnja 2020. te je pribavljena suglasnost Ministarstva znanosti i obrazovanja 11. siječnja 2020. Obavljanje djelatnosti dječjeg vrtića financira se iz proračuna Općine i njihovih vlastitih i namjenskih prihoda.

Koncem 2020. ima udjele u temeljnom kapitalu tri trgovačka društva, od čega 100,0 % udjela u temeljnom kapitalu trgovačkog društva za komunalne djelatnosti, 4,98 % udjela u temeljnom kapitalu trgovačkog društva za novinsku i izdavačku djelatnost te 0,01 % udjela u temeljnom kapitalu trgovačkog društva za javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju.

Planiranje i izvršenje proračuna

Proračun za 2020., Odluka o izvršavanju proračuna te izmjene i dopune proračuna za 2020. doneseni su u skladu s propisima. Proračunom su prihodi i rashodi planirani u iznosu od 26.302.850,00 kn. Donesene su izmjene i dopune proračuna u listopadu i prosincu 2020. Proračun, izmjene i dopune proračuna te Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna za 2020. sadrže prihode i rashode Općine te rashode proračunskog korisnika u dijelu u kojem ga Općina financira iz svojih prihoda.

Posljednjim izmjenama i dopunama proračuna prihodi i rashodi planirani su u iznosu od 17.911.978,00 kn, što je 8.390.872,00 kn ili 31,9 % manje u odnosu na proračun.

Vrijednosno značajnije smanjenje prihoda odnosi se na smanjenje prihoda od pomoći za 10.818.266,00 kn ili 66,3 % jer nisu ostvarena sredstva za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 7.900.000,00 kn (vrijednosno značajnije za obnovu društvenog doma i energetsko uređenje centra Općine), kako nije raspisan natječaj na koji se Općina namjeravala kandidirati za navedene projekte. Zbog toga su i smanjeni planirani rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 8.918.977,00 kn u odnosu na proračun.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15), uz proračun za 2020. donesene su projekcije za 2021. i 2022. Prema projekcijama, za 2021. planirani su prihodi i rashodi u iznosu od 27.515.000,00 kn, a za 2022. u iznosu od 28.970.000,00 kn.

Donesen je Plan razvojnih programa koji sadrži ciljeve, prioritete i mjere razvoja od 2020. do 2022. povezane s programskom i organizacijskom klasifikacijom proračuna te pokazatelje rezultata. Uz izmjene i dopune proračuna donesene su i izmjene Plana razvojnih programa. Vrijednosno značajnija sredstva za 2020. planirana su za ulaganja u poslovne objekte (dječji vrtić) u iznosu od 5.369.007,00 kn, modernizaciju cesta, pješačkih staza i mostova u iznosu od 2.015.617,00 kn, dodatna ulaganja na građevinskim objektima (domovi, mrvica, svlačionice) u iznosu od 1.328.925,00 kn te ostale građevinske objekte (javna rasvjeta, groblja, autobusne nadstrešnice) u iznosu od 884.093,00 kn. Tijekom 2020. ostvareni su rashodi za ulaganja u poslovne objekte (izgradnja dječjeg vrtića) u iznosu od 5.358.614,00 kn, modernizaciju cesta, pješačkih staza i mostova u iznosu od 1.577.725,00 kn, dodatna ulaganja na građevinskim objektima u iznosu od 1.151.592,00 kn te ostale građevinske objekte (izgradnja javne rasvjete i ograda na groblju) u iznosu od 514.880,00 kn.

U travnju 2021. Općinsko vijeće donijelo je Odluku o usvajanju godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna za 2020., prema kojem su prihodi ostvareni u iznosu od 12.911.687,00 kn, što je 5.000.291,00 kn ili 27,9 % manje od planiranih proračunom, a rashodi u iznosu od 16.379.249,00 kn, što je 1.532.729,00 kn ili 8,6 % manje od planiranih proračunom. Ostvaren je manjak prihoda u iznosu od 3.467.562,00 kn.

Financijski izvještaji

Općina vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Financijski izvještaji dostavljeni su nadležnim institucijama u propisanom roku te su objavljeni na mrežnim stranicama Općine.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

U Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2020. iskazani su prihodi i rashodi Općine te rashodi proračunskog korisnika u dijelu u kojem ga Općina financira iz svojih prihoda. Prema podacima iz navedenog Izvještaja, ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 12.911.687,00 kn, što je 5.378.884,00 kn ili 29,4 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	9.570.766,00	9.341.191,00	97,6
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	6.916.391,00	2.119.471,00	30,6
3.	Prihodi od imovine	742.409,00	645.397,00	86,9
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	856.966,00	608.195,00	71,0
5.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	0,00	31.535,00	-
6.	Prihodi od prodaje nefinansijske imovine	204.039,00	165.898,00	81,3
Ukupni prihodi		18.290.571,00	12.911.687,00	70,6

Vrijednosno najznačajniji udjeli imaju prihodi od poreza u iznosu od 9.341.191,00 kn ili 72,3 % ukupno ostvarenih prihoda. Značajni su prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 2.119.471,00 kn ili 16,4 % te prihodi od imovine u iznosu od 645.397,00 kn ili 5,0 % ukupno ostvarenih prihoda. Svi drugi prihodi (prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada, prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija te prihodi od prodaje nefinansijske imovine) iznose 805.628,00 kn i imaju udjel od 6,3 % ukupno ostvarenih prihoda.

U odnosu na prethodnu godinu, znatno manje ostvareni su prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna za 4.796.920,00 kn ili 69,4 %, najvećim dijelom zbog toga što su u prethodnoj godini doznačena sredstva EU pomoći za završetak izgradnje dječjeg vrtića.

Prihodi koji imaju propisanu namjenu odnose se na pomoći, zakup i prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, spomeničku rentu, vodni, šumski i komunalni doprinos, komunalnu naknadu, naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru, grobne naknade te prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo. Ostvareni su u iznosu od 2.676.455,00 kn i njihov udjel u ukupno ostvarenim prihodima iznosi 20,7 %.

Prihodi od poreza ostvareni su u iznosu od 9.341.191,00 kn. Odnose se na porez i prirez na dohodak u iznosu od 9.045.115,00 kn (od čega se na fiskalno izravnanje odnosi 5.534.644,00 kn), porez na promet nekretnina u iznosu od 250.520,00 kn te općinske poreze u iznosu od 45.556,00 kn (porez na kuće za odmor, potrošnju i tvrtku ili naziv). Prirez porezu na dohodak plaća se po stopi od 10,0 %. Poslove utvrđivanja, evidentiranja, naplate i ovrhe radi naplate poreza na promet nekretnina i općinskih poreza obavlja Porezna uprava.

Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu od 2.119.471,00 kn. Odnose se na tekuće pomoći u iznosu od 1.122.664,00 kn te kapitalne pomoći u iznosu od 996.807,00 kn.

Tekuće pomoći odnose se na pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava za provedbu dva programa – program Zaželi i program Kvalitetan život u zajednici osoba starije životne dobi u iznosu od 626.752,00 kn, pomoći Ministarstva financija u visini procijenjenog gubitka prihoda u iznosu od 402.127,00 kn te Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za plaće zaposlenika na javnim radovima u iznosu od 93.785,00 kn.

Kapitalne pomoći odnose se na pomoći Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije za rekonstrukciju dva društvena doma u iznosu od 439.675,00 kn, Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost za izgradnju reciklažnog dvorišta u iznosu od 168.708,00 kn, Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine za izgradnju pješačkih staza u Trnjanim u iznosu od 154.316,00 kn, Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost za nabavu i ugradnju info-touch display uređaja i softvera za prijavu komunalnih problema u iznosu od 133.700,00 kn te Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine za izgradnju ulice u Trnjanim u iznosu od 100.408,00 kn.

Tijekom 2020. Općina je sudjelovala u projektu programa Zaželi i projektu Kvalitetan život u zajednici osoba starije životne dobi financiranim iz sredstava Europskog socijalnog fonda, Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. Za realizaciju navedenih programa, Općina je u 2020. s Ministarstvom rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike zaključila dva ugovora o financiranju, prema kojima je utvrđen ukupan iznos potpore od 4.100.295,00 kn. Intenzitet potpore je 100,0 % prihvatljivih troškova. Vrijeme trajanja projekata je 24 mjeseci. Do konca 2020. iz navedenog izvora dobivena su sredstva u iznosu od 820.058,00 kn, koja su u cijelosti utrošena u 2020. i 2021. Osim navedenog, Općina je sudjelovala i u projektu izgradnje reciklažnog dvorišta iz sredstava Kohezijskog fonda, Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. Vrijeme trajanja projekta je 18 mjeseci. S Ministarstvom zaštite okoliša i energetike i Fondom za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost zaključen je u svibnju 2018. ugovor kojim je utvrđen ukupan iznos potpore u vrijednosti od 2.264.592,00 kn. Intenzitet potpore je 85,0 % prihvatljivih troškova. Projekt je završen. Ukupni troškovi projekta iznosili su 2.719.502,00 kn, od toga je iz EU fondova financirano 1.907.876,00 kn, od Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije 269.347,00 kn te Općine 542.279,00 kn.

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu od 645.397,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na godišnju naknadu za pravo puta na nekretninama u iznosu od 271.120,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu od 178.248,00 kn, zakup poslovnih objekata u iznosu od 50.657,00 kn, najam društvenih domova u iznosu od 25.360,00 kn te naknade za zadržavanje nezakonito izgrađene zgrade u prostoru u iznosu od 10.830,00 kn. Prihodi od naknada za pravo puta na nekretninama ostvareni su na temelju rješenja Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, iz ožujka 2019. i veljače 2020., prema kojem Hrvatski telekom d.d. ima pravo puta na nekretninama u vlasništvu Općine za koje je obvezan plaćati godišnju naknadu. Godišnja naknada utvrđena je prema površini zemljišta uz primjenu naknade utvrđene odredbama Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta (Narodne novine 152/11, 151/14 i 95/17).

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu od 608.195,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na komunalnu naknadu u iznosu od 331.803,00 kn, šumski doprinos u iznosu od 235.569,00 kn i komunalni doprinos u iznosu od 23.756,00 kn.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija u iznosu od 31.535,00 kn ostvareni su od pruženih usluga za obračun i naplatu naknade za uređenje voda.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 165.898,00 kn odnose se na prihode od prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu od 161.211,00 kn i pripadajućeg dijela prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu od 4.687,00 kn. Poljoprivredno zemljište prodano je u prethodnim godinama na temelju provedenog natječaja. Evidenciju o prodanim stanovima sa stanarskim pravom te stručno-administrativne poslove u vezi s naplatom prihoda od prodaje stanova na kojima postoji stanarsko pravo obavljaju stručne službe Grada Slavonskog Broda. Prikupljena sredstva Grad je rasporedio između općinskog proračuna (45,0 %) i državnog proračuna (55,0 %) te uplatio pripadajuća sredstva u državni proračun.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2020., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 16.379.249,00 kn, što je 521.953,00 kn ili 3,1 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	1.030.430,00	1.610.288,00	156,3
2.	Materijalni rashodi	3.167.966,00	3.394.188,00	107,1
3.	Financijski rashodi	16.909,00	22.734,00	134,4
4.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	544.938,00	376.939,00	69,2
5.	Ostali rashodi	1.404.572,00	1.559.522,00	111,0
6.	Rashodi za nabavu nefinansijske imovine	10.736.387,00	9.415.578,00	87,7
Ukupni rashodi		16.901.202,00	16.379.249,00	96,9
Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)		18.290.571,00	12.911.687,00	70,6
Višak prihoda		1.389.369,00	0,00	-
Manjak prihoda		0,00	3.467.562,00	-

Vrijednosno najznačajniji udjel u ukupno ostvarenim rashodima imaju rashodi za nabavu nefinansijske imovine u iznosu od 9.415.578,00 kn ili 57,5 % ukupno ostvarenih rashoda. Značajni su materijalni rashodi u iznosu od 3.394.188,00 kn ili 20,7 % te rashodi za zaposlene u iznosu od 1.610.288,00 kn ili 9,8 % ukupno ostvarenih rashoda. Svi drugi rashodi (financijski rashodi, naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade te ostali rashodi) iznose 1.959.195,00 kn ili 12,0 % ukupno ostvarenih rashoda.

U odnosu na prethodnu godinu znatno više ostvareni su rashodi za zaposlene za 579.858,00 kn ili 56,3 % zbog povećanja osnovice za izračun plaće te zapošljavanja osoba kroz program javnih radova i projekte Europske unije (program Zaželi i program Kvalitetan život u zajednici osoba starije životne dobi), materijalni rashodi za 226.222,00 kn ili 7,1 % zbog nabave higijenskih potrepština i osposobljavanja osoba radi ostvarivanja projekata koji se brinu o starijima i nemoćnima te ostali rashodi za 154.950,00 kn ili 11,0 % zbog kapitalnih donacija građanima za rješavanje stambenog pitanja. Znatno manje ostvareni su rashodi za nabavu nefinansijske imovine za 1.320.809,00 kn ili 12,3 % zbog manje ostvarenih rashoda za građevinske objekte jer je većina radova izvršena u 2019., a zbog COVID-19 mjera nisu se otvarali novi veći poslovi te naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade za 167.999,00 kn ili 30,8 % zbog smanjenja pomoći iz EU projekata koji se brinu o starijima i nemoćnima.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 1.610.288,00 kn, a odnose se na brutoplaće u iznosu od 1.351.212,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 222.950,00 kn te druge rashode za zaposlene (jubilarne nagrade, naknada za godišnji odmor, božićnice i dar djeci) u iznosu od 36.126,00 kn. Na plaće općinskog načelnika, zamjenice općinskog načelnika i zaposlene u Jedinstvenom upravnom odjelu Općine odnosi se 863.891,00 kn, na plaće zaposlenika koji su radili na projektu Program zapošljavanja žena 364.209,00 kn, u dječjem vrtiću 291.604,00 kn, na javnim radovima 52.448,00 kn i na projektu Kvalitetan život u zajednici osoba starije životne dobi 38.136,00 kn. Plaće su obračunavane i isplaćivane u skladu s propisima i općim aktima Općine.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 3.394.188,00 kn. Odnose se na rashode za usluge u iznosu od 2.226.026,00 kn (vrijednosno značajniji su rashodi za komunalne usluge u iznosu od 828.579,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 580.969,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu od 348.521,00 kn, usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 80.858,00 kn te usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 51.698,00 kn), materijal i energiju u iznosu od 778.222,00 kn (vrijednosno značajniji su rashodi za električnu energiju u iznosu od 383.001,00 kn te materijal i dijelove za tekuće i investicijsko održavanje u iznosu od 110.342,00 kn), ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 301.579,00 kn (vrijednosno značajniji su rashodi za reprezentaciju u iznosu od 84.348,00 kn i za naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela u iznosu od 61.670,00 kn) te naknade troškova zaposlenima u iznosu od 88.361,00 kn (vrijednosno značajniji su za naknade za prijevoz na posao i s posla u iznosu od 46.784,00 kn i službena putovanja u iznosu od 16.634,00 kn). U okviru materijalnih rashoda ostvareni su rashodi za održavanje komunalne infrastrukture u iznosu od 1.720.772,00 kn.

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade ostvarene su u iznosu od 376.939,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na sufinanciranje prijevoza učenika srednjih škola u iznosu od 95.068,00 kn, stipendije u iznosu od 76.000,00 kn, naknade za novorođenčad u iznosu od 52.500,00 kn, božićnice umirovljenicima u iznosu od 39.800,00 kn, jednokratne novčane pomoći obiteljima i kućanstvima u iznosu od 36.787,00 kn te pomoć i njegu u kući u iznosu od 36.139,00 kn. Naknade su isplaćene u skladu s propisima o socijalnoj skrbi i Programom poboljšanja standarda i kvalitete života stanovništva Općine za 2020. te pojedinačnih odluka i rješenja općinskog načelnika.

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 1.559.522,00 kn, a odnose se na tekuće donacije u iznosu od 873.234,00 kn te kapitalne donacije u iznosu od 686.288,00 kn.

Vrijednosno značajnije tekuće donacije odnose se na donacije trgovackom društvu u vlasništvu Općine za komunalne djelatnosti za redovno poslovanje (na temelju Odluke načelnika o financiranju putem donacije) u iznosu od 221.000,00 kn, sportskim društvima u iznosu od 162.675,00 kn, vjerskim zajednicama u iznosu od 109.500,00 kn, turističkoj zajednici u iznosu od 72.500,00 kn, osnovnoj školi (povećanje razine kvalitete i standarda odgoja i obrazovanja) u iznosu od 54.000,00 kn, dječjem vrtiću (materijalna pomoć) u iznosu od 45.500,00 kn, kulturno-umjetničkim društvima u iznosu od 44.000,00 kn, Hrvatskom Crvenom križu u iznosu od 35.109,00 kn, dobrovoljnem vatrogasnemu društvu u iznosu od 30.000,00 kn te političkim strankama u iznosu od 28.000,00 kn.

Sredstva su dodijeljena korisnicima u skladu s donesenim Programom poboljšanja standarda i kvalitete života stanovništva vezanih uz sport, kulturu, religiju i drugo za 2020., nakon provedenih javnih natječaja ili izravno na temelju propisa te odluka općinskog načelnika. Korisnici sredstava dostavljaju godišnja izvješća o utrošku proračunskih sredstava na propisanim obrascima. Općina je na svojim mrežnim stranicama objavila popis korisnika donacija za 2020.

Kapitalne donacije doznačene su dobrovoljnem vatrogasnemu društvu za izgradnju vatrogasnog doma u iznosu od 300.000,00 kn, građanima za rješavanje stambenog pitanja u iznosu od 200.000,00 kn (na temelju Odluke o Programu mjera za poticanje rješavanja stambenog pitanja, objave javnog poziva, zaključenih ugovora o financiranju te isplata u iznosu od 20.000,00 kn po korisniku do visine sredstava planiranih u proračunu za tekuću godinu), osnovnoj školi za kupnju automobila za prijevoz toplog obroka učenicima i opremanje školske kuhinje u iznosu od 80.000,00 kn, sportskim društvima za nabavu traktorske kosilice i aluminijskih golova u iznosu od 42.745,00 kn, nabavu medicinske opreme za poboljšanje zdravstvene zaštite stanovništva (oprema smještena u mjesnu ambulantu) u iznosu od 34.543,00 kn te dječjem vrtiću za opremanje kuhinje u iznosu od 29.000,00 kn.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 9.415.578,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na izgradnju i opremanje dječjeg vrtića u iznosu od 5.358.614,00 kn (građevinsko-obrtnički radovi u iznosu od 4.050.542,00 kn, elektroinstalaterski radovi u iznosu od 939.708,00 kn, obrtnički radovi u iznosu od 242.681,00 kn te usluge stručnog nadzora, usluge upravljanja projektom, usluge supervizora, energetski pregled i izrada energetskog certifikata i drugi rashodi u iznosu od 125.683,00 kn), dodatna ulaganja na društvenim domovima u tri naselja u iznosu od 1.093.057,00 kn, izgradnju pješačkih staza u pet naselja u iznosu od 1.001.725,00 kn, izgradnju javne rasvjete u tri naselja u iznosu od 463.017,00 kn, izgradnju pješačkog mosta u iznosu od 210.000,00 kn, izgradnju staza na groblju u dva naselja u iznosu od 205.500,00 kn te izgradnju parkirališta pokraj dječjeg vrtića u iznosu od 124.500,00 kn.

Općina je, nakon provedenog otvorenog postupka javne nabave, s izabranim ponuditeljem u svibnju 2019. zaključila Ugovor o izgradnji i opremanju dječjeg vrtića u iznosu od 7.186.182,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Ugovoren je rok završetka radova 360 dana od uvođenja u posao. Izvođač radova je u fazi izvođenja radova uočio radove koje nije bilo moguće predvidjeti u fazi projektiranja, a koji su nužni za završetak radova kako bi se zadovoljili minimalni pedagoški standardi, te je u 2020. zaključeno pet dodataka ugovoru. Dodacima ugovoru produžen je rok za izvođenje radova do 27. kolovoza 2020. te je vrijednost radova povećana za 319.392,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, tako da vrijednost ukupno ugovorenih radova iznosi 7.505.574,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Radovi su završeni 30. lipnja 2020., a u srpnju 2020. sastavljeno je završno izvešće glavnog nadzornog inženjera, obavljen je tehnički pregled te je izdana uporabna dozvola. Zapisnik o primopredaji radova i utvrđivanju konačne vrijednosti radova sastavljen je u kolovozu 2020. te su ga potpisali izvoditelj radova, nadzorni inženjer i Općina.

Sveukupno izvedeni radovi po privremenim i okončanoj situaciji (zajedno s donacijom) iznose 7.830.695,00 kn. Prema okončanoj situaciji radovi su izvedeni u iznosu od 804.979,00 kn, od čega se na radove izvedene na temelju ugovora i dodataka ugovoru odnosi 479.858,00 kn, a na radove koje izvoditelj donira Općini odnosi se 325.121,00 kn. Općina je okončanu situaciju u poslovnim knjigama na računima rashoda te imovine evidentirala u iznosu od 479.858,00 kn. U ugovoru o donaciji koji su zaključili izvoditelj radova i Općina u kolovozu 2020. navodi se da vrijednost izvedenih građevinskih radova koji se doniraju iznosi 325.121,00 kn s porezom na dodanu vrijednost i predstavlja tehničku cjelinu bez kojih objekt dječjeg vrtića ne bi imao svoju funkcionalnost.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja je u lipnju 2020. dalo Suglasnost na redoviti desetosatni program odgojno-obrazovnog rada s djecom predškolske dobi u organizaciji dječjeg vrtića. Vrtić je započeo s radom u rujnu 2020. Koncem 2020. u dječjem vrtiću bilo je 14 djelatnika, a počela ga 69 djece jasličke i vrtićke dobi, osiguran je kvalitetan rad s djecom, postignuto je poboljšanje životnog standarda stanovništva na području Općine i smanjena je nezaposlenost.

Izgradnja i opremanje dječjeg vrtića sufinancirana je sredstvima Europske unije. Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (dalje u tekstu: Agencija) i Općina su u prosincu 2018. zaključili Ugovor o financiranju. Ukupna vrijednost projekta Izgradnja i opremanje dječjeg vrtića iznosi 7.328.368,00 kn (od čega se na sredstva iz EU proračuna odnosi 6.229.114,00 kn ili 85,0 %, a na sredstva iz proračuna Republike Hrvatske 1.099.254,00 kn ili 15,0 %).

Agencija je u prosincu 2019. Općini uplatila predujam u iznosu od 3.664.184,00 kn. Općina je u zahtjevu za isplatu podnesenom 17. lipnja 2020. zatražila isplatu prve rate u iznosu od 2.931.349,00 kn. Prema Odluci Agencije, od 28. prosinca 2020., Općina je opravdala predujam, a iznos potpore za isplatu umanjen je za ukupno 367.609,00 kn, od čega u iznosu od 139.675,00 kn zbog razlika utvrđenih usporedbom ponude i računa i u iznosu od 227.934,00 kn zbog primjene jedinstvene stope financijske korekcije od 5,0 % utvrđene nakon administrativne kontrole postupka javne nabave na prihvatljivi iznos građenja (4.558.677,00 kn). Također, u Odluci o isplati navedeno je da nakon isplate sredstava u iznosu od 721.198,00 kn, Općini za isplatu potpore ostaje neiskorišteni iznos od 2.715.052,00 kn. Agencija je sredstva u iznosu od 721.198,00 kn uplatila u siječnju 2021., a Općina je konačni zahtjev za isplatu u iznosu od 2.715.052,00 kn podnijela 8. travnja 2021.

Ostvaren je manjak prihoda tekuće godine u iznosu od 3.467.562,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosio je 171.676,00 kn te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 3.295.886,00 kn. Proračunom za 2020. i projekcijama proračuna za 2021. i 2022. nije planirano pokriće manjka prihoda. Odluka o pokriću manjka prihoda nije donesena. Prema obrazloženju Općine, navedeni manjak nastao je zbog toga što u 2020. nisu doznačena sredstva iz EU fondova za radove na izgradnji dječjeg vrtića te se očekuje da će navedena sredstva biti doznačena i manjak podmiren do konca 2021.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2020., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 63.331.399,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2020.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2020.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2020.	31. prosinca 2020.	Indeks (3/2)
		2	3	
1.	Nefinancijska imovina	52.842.289,00	59.801.196,00	113,2
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	4.408.951,00	4.438.287,00	100,7
1.2.	Građevinski objekti	34.545.524,00	37.289.314,00	107,9
1.3.	Postrojenja i oprema	947.847,00	1.225.173,00	129,3
1.4.	Prijevozna sredstva	104.063,00	150.665,00	144,8
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	12.727.499,00	16.577.868,00	130,3
1.6.	Druga nefinancijska imovina	108.405,00	119.889,00	110,6
2.	Financijska imovina	4.533.262,00	3.530.203,00	77,9
2.1.	Novčana sredstva	1.542.917,00	190.107,00	12,3
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	36.251,00	20.147,00	55,6
2.3.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	81.918,00	81.918,00	100,0
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.365.404,00	1.873.884,00	137,2
2.5.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	1.425.952,00	1.177.369,00	82,6
2.6.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	80.820,00	186.778,00	231,1
	Ukupno imovina	57.375.551,00	63.331.399,00	110,4
3.	Obveze	1.498.381,00	3.692.918,00	246,5
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	684.780,00	620.505,00	90,6
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	813.601,00	2.528.768,00	310,8
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	0,00	543.645,00	-
4.	Vlastiti izvori	55.877.170,00	59.638.481,00	106,7
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	57.375.551,00	63.331.399,00	110,4
	Izvanbilančni zapisi	0,00	5.475.518,00	-

Koncem 2020. vrijednost nefinancijske imovine veća je u odnosu na stanje početkom godine za 6.958.907,00 kn ili 13,2 %, najvećim dijelom zbog ulaganja u izgradnju i opremanje dječjeg vrtića te dodatna ulaganja u objekte društvenih domova. Općina nije donijela strategiju upravljanja imovinom ni godišnji plan upravljanja imovinom. Registrar nekretnina je ustrojen i objavljen na mrežnim stranicama Općine.

Građevinski objekti iskazani su u iznosu od 37.289.314,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na vrijednost cesta, staza, mostova i parkirališta u iznosu od 8.701.222,00 kn, općinske zgrade, stambenih objekata, društvenih domova, ambulante i poslovnih prostora u iznosu od 8.110.575,00 kn, sportskih dvorana i rekreacijskih objekata u iznosu od 6.828.712,00 kn, mrtvačnica i poslovnih prostora u iznosu od 4.144.188,00 kn, javne rasvjete i energetskih i komunikacijskih vodova u iznosu od 3.919.515,00 kn te reciklažnog dvorišta u iznosu od 2.922.870,00 kn.

Nefinancijska imovina u pripremi odnosi se na zgradu dječjeg vrtića u iznosu od 7.141.557,00 kn, zgradu društvenog doma u iznosu od 2.172.777,00 kn, pješačke staze u iznosu od 2.466.000,00 kn, sportsko igralište u iznosu od 1.309.000,00 kn, javnu odvodnjku u izgradnji u iznosu od 1.099.910,00 kn te druge građevinske objekte u iznosu od 2.388.624,00 kn (sportski objekti, ceste, parkirališta i drugi objekti). Prema ustrojenoj evidenciji, većina objekata u vrijednosti od 10.380.040,00 kn (dječji vrtić, društveni dom, parkirališta i ceste) je završena i u vrijeme obavljanja revizije (veljača 2021.) prenesena u uporabu, dok je izgradnja drugih objekata u tijeku s predviđenim rokom završetka do konca 2021. i konca 2022.

Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici odnose se na vrijednost udjela u temeljnog kapitalu trgovačkog društva za informativno-novinsku djelatnost u iznosu od 53.918,00 kn, trgovačkog društva za komunalne djelatnosti u iznosu od 20.000,00 kn te trgovačkog društva za obavljanje vodnih usluga u iznosu od 8.000,00 kn.

Potraživanja su koncem 2020. iskazana u iznosu od 3.071.400,00 kn i u odnosu na početak godine veća su za 243.793,00 kn ili 8,6 %. Vrijednosno značajnija potraživanja odnose se na potraživanja za prodaju poljoprivrednog zemljišta na obročnu otplatu u iznosu od 1.177.369,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu od 534.103,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu u iznosu od 296.425,00 kn, od naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru u iznosu od 249.930,00 kn te naknade za uređenje voda u iznosu od 130.527,00 kn. Do vremena obavljanja revizije (veljača 2021.) naplaćena su potraživanja u iznosu od 176.750,00 kn ili 5,8 % ukupnih potraživanja.

Obveze su koncem 2020. iskazane u iznosu od 3.692.918,00 kn i u odnosu na stanje početkom godine veće su za 2.194.537,00 kn ili 146,5 %. Do povećanja je došlo zbog evidentiranja obveza za izgradnju dječjeg vrtića. Vrijednosno najznačajnije obveze odnose se na obveze za izgradnju dječjeg vrtića u iznosu od 1.909.919,00 kn, za kredite i zajmove u iznosu od 543.645,00 kn, za dodatna ulaganja na poslovnim objektima u iznosu od 234.764,00 kn te za izgradnju pješačkog mosta u iznosu od 210.000,00 kn. Dospjele obveze iznose 2.734.670,00 kn. Do veljače 2021. podmirene su obveze u iznosu od 1.515.509,00 kn ili 41,0 % ukupnih obveza.

Obveze za kredite i zajmove u iznosu od 543.645,00 kn odnose se na beskamatni zajam iz državnog proračuna koji je Općini dalo Ministarstvo financija u skladu s odredbama Naputka o načinu isplate beskamatnog zajma jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje i Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje (Narodne novine 46/20). Sredstvima zajma mogu se financirati isključivo rashodi i izdaci koji su neophodni za obavljanje osnovnih poslova i funkcija korisnika zajma. Sredstva zajma osiguravaju se u iznosu raspoloživih sredstava državnog proračuna, a najviše do visine poreza na dohodak i doprinosa čije je plaćanje odgođeno i/ili je odobrena obročna otplata, do visine izvršenog povrata po godišnjem obračunu poreza na dohodak i koji se neće platiti zbog oslobođenja.

U finansijskim izvještajima za 2020. iskazani su izvanbilančni zapisi u iznosu od 5.475.518,00 kn. Odnose se na primljene zadužnice i bankarske garancije iz 2019. u iznosu od 3.724.790,00 kn, primljene zadužnice iz 2020. u iznosu od 3.360.728,00 kn, izdane zadužnice iz 2019. u iznosu od 910.000,00 kn te izdane zadužnice iz 2020. u iznosu od 700.000,00 kn.

III. REVIZIJA ZA 2020.

Postupci revizije provedeni su od 1. veljače do 31. kolovoza 2021.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi finansijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost finansijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošlih revizija
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Općine.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu finansijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članci 97. – 107.
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18 i 126/19)
3. Pravilnik o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17, 112/18, 126/19 i 145/20)
4. Uputa o obavljanju popisa imovine i obveza (Ministarstvo financija, prosinac 2015.).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 127/17 i 138/20)
3. Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (Narodne novine 24/13, 102/17, 1/20 i 147/20)
4. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
5. Zakon o fiskalnoj odgovornosti, članak 34. (Narodne novine 111/18)
6. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, članak 3. (Narodne novine 78/15 i 102/19)
7. Zakon o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 125/11, 64/15 i 112/18)
8. Zakon o poljoprivrednom zemljишtu, članak 49. (Narodne novine 20/18, 115/18 i 98/19)
9. Zakon o lokalnim porezima (Narodne novine 115/16 i 101/17)
10. Zakon o radu (Narodne novine 93/14, 127/17 i 98/19)

11. Zakon o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 86/08, 61/11, 4/18 i 112/19)
12. Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 28/10)
13. Zakon o porezu na dohodak (Narodne novine 115/16, 106/18, 121/19 i 32/20)
14. Zakon o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 68/18, 110/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 32/20)
15. Zakon o vodama (Narodne novine 66/19)
16. Zakon o vodnim uslugama (Narodne novine 66/19)
17. Zakon o udrugama, članci 33. i 34. (Narodne novine 74/14, 70/17 i 98/19)
18. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15)
19. Zakon o sportu, članci 74. i 76. (Narodne novine 71/06, 150/08, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13, 85/15, 19/16 – ispravak, 98/19, 47/20 i 77/20)
20. Zakon o obveznim odnosima, članak 241. (Narodne novine 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18)
21. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16)
22. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržista u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17)
23. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave (lipanj 2018.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Općine. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u finansijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz proračuna, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primjenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Općine. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2020.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje i finansijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2020. utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na računovodstveno poslovanje i finansijske izvještaje, potraživanja, rashode te javnu nabavu.

1. Računovodstveno poslovanje i finansijski izvještaji

1.1. Općina je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati finansijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Utvrđene nepravilnosti odnose se na evidentiranje poslovnih promjena te finansijske izvještaje.

- Evidentiranje poslovnih promjena

Općina vodi dnevnik, glavnu knjigu i pomoćne knjige (knjigu službenih putovanja, knjigu izlaznih i ulaznih računa, knjigu blagajne, evidenciju primljenih i izdanih vrijednosnih papira) te analitička knjigovodstva nefinansijske imovine, obveza i potraživanja.

Prema okončanoj situaciji izvoditelja, radovi na izgradnji i opremanju dječjeg vrtića izvedeni su u vrijednosti od 7.830.695,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, od čega se 2.272.643,00 kn odnosi na radove izvedene u 2019., a 5.232.931,00 kn na radove izvedene u 2020. Za navedene radove u ukupnoj vrijednosti od 7.505.574,00 kn povećana je vrijednost nefinansijske imovine i vlastitih izvora. Razlika do ukupne vrijednosti izvedenih radova u iznosu od 325.121,00 kn s porezom na dodanu vrijednost odnosi se na građevinske radove koje je izvoditelj donirao Općini. Prema ugovoru o donaciji koji su u kolovozu 2020. zaključili izvoditelj radova i Općina, navedeni radovi predstavljaju tehnološku cjelinu bez kojih objekt dječjeg vrtića ne bi imao svoju funkcionalnost.

Donacija nije evidentirana u poslovnim knjigama i iskazana u finansijskim izvještajima na računima prihoda, rashoda te nefinansijske imovine i vlastitih izvora. Prema odredbama članaka 20., 57. i 70. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20), prihodi i rashodi iskazuju se uz primjenu modificiranog računovodstvenog načela nastanka događaja koje znači da se za donacije od nefinansijske imovine iskazuju prihodi i rashodi. Rashodi za nabavu nefinansijske imovine jesu ulaganja nastala u postupku stjecanja nefinansijske imovine i priznaju se u trenutku nabave. Donacije su sredstva koja, bez obveze vraćanja, proračun i proračunski korisnici dobiju od pravnih i fizičkih osoba izvan općeg proračuna.

Nadalje, odredbom članka 55. navedenog Pravilnika, propisano je da se dobivena dugotrajna imovina evidentira odobravanjem odgovarajućeg računa prihoda poslovanja i zaduživanjem odgovarajućeg računa rashoda za nabavu dugotrajne nefinansijske imovine. Istovremeno se za primljenu imovinu zadužuje odgovarajući račun nefinansijske imovine u razredu 0, a odobrava odgovarajući račun vlastitih izvora u razredu 9.

U poslovnim knjigama nisu evidentirani primici od beskamatnog zajma Ministarstva financija u iznosu od 543.645,00 kn. Navedeni zajam primljen je u 2020. i do konca godine nije vraćen.

Odredbom članka 78. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da se primljeni dugoročni krediti i zajmovi i kratkoročni koji se vraćaju u sljedećoj godini evidentiraju odobrenjem računa primitaka od zaduživanja u skupini 84 i zaduženjem novčanih sredstava te se odobrava račun obveza za zajmove u skupini 26 i zadužuje račun ispravka izvora vlasništva u skupini 91.

Zbog navedenog su u poslovnim knjigama evidentirani, odnosno u finansijskim izvještajima manje iskazani prihodi i primici za 868.766,00 kn, a rashodi, imovina i izvori vlasništva za 325.121,00 kn, dok je manjak prihoda i primitaka evidentiran odnosno iskazan više za 543.645,00 kn.

Državni ured za reviziju nalaže za primljene donacije evidentirati prihode i rashode prema modificiranom načelu nastanka događaja i evidentirati primitke od zajmova kako bi se u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima osigurali točni podaci o prihodima, primicima, rashodima, imovini i izvorima vlasništva u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Pravilnika o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

Ukupna potraživanja koncem 2020. iskazana su u finansijskim izvještajima u iznosu od 3.071.400,00 kn. Podaci su istovjetni podacima iz glavne knjige. Za dio potraživanja u glavnoj knjizi i u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama nisu osigurani točni podaci. Navedeno se odnosi na potraživanja za zakup poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu, naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru, komunalni doprinos, naknadu za uređenje voda i komunalnu naknadu koja su u glavnoj knjizi evidentirana u iznosu od 1.345.401,00 kn, dok su u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama evidentirana u iznosu od 774.225,00 kn. Analitičke evidencije potraživanja ne osiguravaju podatke o rokovima dospjelosti potraživanja, što je preduvjet za obračun ispravka vrijednosti potraživanja za potrebe sastavljanja finansijskih izvještaja. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da Općina ima potraživanja starija od godinu dana za koje je propisana obveza ispravka vrijednosti. Ispravak vrijednosti potraživanja nije proveden. Prema odredbi članka 3. i 4. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, kao i stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Odredbom članka 7., stavka 1. navedenog Pravilnika, propisano je, između ostalog, da su pomoćne knjige analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički, iz čega proizlazi da podaci u pomoćnim knjigama i glavnoj knjizi trebaju biti istovjetni.

Općina je ustrojila pomoćne analitičke evidencije potraživanja po subjektima i računima, ali ne i po rokovima dospjelosti. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 7., stavka 2. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojom je propisano da analitičke evidencije potraživanja, između ostalog, sadrže i rokove dospjelosti. Ustrojavanje evidencije potraživanja po rokovima dospjelosti preduvjet je za obračun ispravka vrijednosti potraživanja za potrebe sastavljanja finansijskih izvještaja. Općina nije provela ispravak vrijednosti potraživanja.

Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da Općina ima potraživanja starija od godinu dana za koje je propisana obveza ispravka vrijednosti. Prema odredbi članka 37.a Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da se ispravak vrijednosti potraživanja provodi na kraju godine uzimajući u obzir kašnjenje u naplati preko godine dana i pokretanje stečajnog i/ili likvidacijskog postupka nad dužnikom. Ako se s naplatom potraživanja kasni između jedne i tri godine, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 50,0 %, a iznad tri godine vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 100,0 %. Ako je nad dužnikom pokrenut stečajni i/ili likvidacijski postupak, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 75,0 %. Bez obzira na provođenje ispravka vrijednosti potraživanja u skladu s navedenim Pravilnikom, proračun i proračunski korisnici moraju poduzimati sve potrebne mjere za potpunu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti i uplatu u proračun, odnosno finansijski plan prema važećim propisima. U potpunosti ispravljena potraživanja zadržavaju se u bilančnoj evidenciji sve do trenutka prestanka postojanja pravne osnove za njihovu naplatu.

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi točno stanje potraživanja u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama i glavnoj knjizi koja se odnose na potraživanja za zakup poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu, naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru, komunalni doprinos, naknadu za uređenje voda i komunalnu naknadu, voditi analitičke knjigovodstvene evidencije potraživanja po rokovima dospjelosti te obaviti ispravak vrijednosti potraživanja na kraju godine u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- Financijski izvještaji

Ukupne obveze iznose 3.692.918,00 kn. Podaci o dospjelim i nedospjelim obvezama iskazani u finansijskim izvještajima nisu istovjetni podacima iskazanim u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama. Prema podacima iskazanim u Bilanci dospjele su obveze u iznosu od 2.964.262,00 kn i nedospjeli u iznosu od 728.656,00 kn, prema izvještaju o obvezama dospjeli su obveze u iznosu od 2.734.670,00 kn i nedospjeli obveze u iznosu od 958.248,00 kn, a u analitičkoj evidenciji iskazane su dospjeli obveze u iznosu od 3.506.140,00 kn i nedospjeli obveze u iznosu od 186.778,00 kn. Prema odredbi članka 3. Pravilnika o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, osnovna svrha finansijskih izvještaja je dati informacije o finansijskom položaju i uspješnosti postavljenih ciljeva (poslovanja) proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika.

Rashodi za zaposlene proračunskog korisnika u iznosu od 291.604,00 kn iskazani su u finansijskom izvještaju na računu rashoda za zaposlene, a trebalo ih je iskazati na računu pomoći (prijenos) proračunskim korisnicima za financiranje redovne djelatnosti. Prema odredbama članka 52. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, u glavnoj knjizi proračuna rashodi za redovnu djelatnost proračunskih korisnika koji se financiraju iz proračuna evidentiraju se po nastanku događaja na odgovarajućim računima rashoda za čije pokriće sredstva koriste, a izdaci po novčanom načelu odgovarajućeg računa izdataka i ne iskazuju se u finansijskim izvještajima proračuna (razina 22). U finansijskim izvještajima proračuna (razina 22) rashodi i izdaci za redovnu djelatnost proračunskih korisnika koji se financiraju iz proračuna iskazuju se kao prijenosi po novčanom načelu u okviru podskupine 367 Prijenos proračunskim korisnicima iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže u finansijskim izvještajima iskazati točne podatke o dospjelim i nedospjelim obvezama te iskazati rashode proračunskog korisnika u finansijskim izvještajima u skladu s odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu i Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- 1.2. Općina prihvata naloge Državnog ureda za reviziju. U Očitovanju navodi da je primljenu donaciju za donirane radove na izgradnji dječjeg vrtića evidentirala u okviru nefinansijske imovine i vlastitih izvora u 2021. Nadalje, obrazlaže da će do konca 2021. utvrditi točno stanje potraživanja u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama i glavnoj knjizi koja se odnose na potraživanja za zakup poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu, naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru, komunalni doprinos, naknadu za uređenje voda i komunalnu naknadu, uspostaviti analitičke knjigovodstvene evidencije potraživanja po rokovima dospjelosti i obaviti ispravak vrijednosti potraživanja na koncu godine. Također, navodi da će u finansijskim izvještajima za 2021. iskazati točne podatke o dospjelim i nedospjelim obvezama te rashodima proračunskog korisnika.

2. Potraživanja

- 2.1. Potraživanja koncem 2020. iznose 3.071.400,00 kn, a vrijednosno značajnija odnose se na potraživanja za prodaju zemljišta u iznosu od 1.177.369,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu od 534.103,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu u iznosu od 296.425,00 kn, potraživanja od naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru u iznosu od 249.930,00 kn te naknade za uređenje voda u iznosu od 130.527,00 kn.

Poslove utvrđivanja, evidentiranja, naplate i ovrhe nad općinskim porezima i porezom na promet nekretnina obavlja Porezna uprava, a drugih prihoda Jedinstveni upravni odjel Općine. Procedure za naplatu prihoda su donesene. Procedurama su utvrđene mjere i aktivnosti u naplati potraživanja.

Općina je u 2020. i u prethodnim godinama dužnicima za komunalnu naknadu čija su dugovanja veća od 500,00 kn slala opomene, dok druge mjere nije poduzimala. Evidencija o poduzetim mjerama naplate (broju i ukupnom iznosu opomena) nije ustrojena. Također, mjere za naplatu drugih potraživanja nisu poduzimane. Dio potraživanja za komunalnu naknadu koja nisu naplaćena do 31. prosinca 2017. u iznosu od 296.696,00 kn otpisana su na temelju odluke Općinskog vijeća iz travnja 2021. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu s odgovarajućim zakonima i propisima odgovorna su tijela jedinice lokalne samouprave. Osim slanja obavijesti o stanju duga i opomena potrebno je poduzimati i druge mjere naplate (odobravanje obročne otplate, naplata putem instrumenata osiguranja plaćanja, ovrhe i druge mjere). Pozornost treba posvetiti dospjelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima, zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimanje mjera za potpunu i pravodobnu naplatu potraživanja (prihoda) u skladu s odredbama Zakona o proračunu i procedurama naplate prihoda. Preporučuje se ustrojiti evidencije o poduzetim mjerama naplate po vrstama potraživanja kako bi se omogućilo sustavno praćenje i utvrdio daljnji način postupanja s potraživanjima proračuna.

- 2.2. Općina prihvata nalog i preporuku Državnog ureda za reviziju. U Očitovanju navodi da će do konca 2021. poduzeti mjere za potpunu i pravodobnu naplatu potraživanja u skladu s odlukama i pravilnicima koji uređuju pojedino područje (prema vrsti prihoda) te se obvezuje ustrojiti evidencije o poduzetim mjerama naplate po vrstama potraživanja kako bi se omogućilo sustavno praćenje i utvrdio daljnji način postupanja s potraživanjima proračuna.

3. Rashodi

- 3.1. Rashodi su ostvareni u iznosu od 16.379.249,00 kn, a vrijednosno značajniji udjeli imaju rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 9.415.578,00 kn ili 57,5 %, materijalni rashodi u iznosu od 3.394.188,00 kn ili 20,7 % te rashodi za zaposlene u iznosu od 1.610.288,00 kn ili 9,8 % ukupnih rashoda.

U okviru ostalih rashoda ostvarene su tekuće donacije sportskim društvima i kulturno-umjetničkim društvima u iznosu od 206.675,00 kn. Programima javnih potreba u sportu i kulturi planirane su donacije sportskim udrugama za provedbu programa u iznosu od 180.000,00 kn i programa u kulturi u iznosu od 67.000,00 kn. Programi javnih potreba u sportu i kulturi ne sadrže raspodjelu sredstava po korisnicima te je onemogućena kontrola raspodjele sredstava korisnicima.

Sredstva su dodijeljena korisnicima nakon provedenih javnih natječaja, na temelju zaključenih ugovora o financiranju i odluke općinskog načelnika o isplati sredstava. Korisnici sredstava dostavljali su izvješća o utrošku navedenih sredstava.

Državni ured za reviziju preporučuje programima javnih potreba u sportu i kulturi planirati sredstva po korisnicima u sportu i kulturi radi kontrole izvršenja i raspodjele sredstava korisnicima.

- 3.2. Općina prihvata preporuku Državnog ureda za reviziju i u Očitovanju obrazlaže da će do konca 2021. donijeti pravilnik u kojem će razraditi uvjete i kriterije za dodjelu novčanih sredstava udrugama s područja Općine koje se bave sportskim, kulturnim i drugim aktivnostima i djelovanjima te će tim pravilnikom utvrditi način raspodjele sredstava po korisnicima i način kontrole dodijeljenih sredstava.

4. Javna nabava

- 4.1. Općina je u svibnju 2020. donijela Plan nabave za 2020. Plan nabave nije donesen u propisanom roku odnosno najkasnije u roku od 30 dana od donošenja proračuna. Planom nabave planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 16.713.043,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Plan nabave objavljen je u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske i na mrežnim stranicama Općine.

Pojedine nabave (vrijednosno značajnije su obnova društvenog doma u Trnjanima i energetsko uređenje centra Garčina), koje su planirane u vrijednosti od 7.900.000,00 kn, nisu provedene u 2020., zbog toga što Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije nije raspisalo natječaje po kojima bi Općina mogla kandidirati spomenute projekte.

Izmjene Plana nabave nisu donesene. Prema odredbama članka 28. Zakona o javnoj nabavi i članka 3. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17 i 144/20), plan nabave za predmete nabave čija je procijenjena vrijednost nabave jednaka ili veća od 20.000,00 kn donosi čelnik naručitelja za proračunsku ili poslovnu godinu najkasnije u roku od 30 dana od dana donošenja proračuna. Naručitelj može plan nabave ažurirati prema potrebi, odnosno izmijeniti ili dopuniti plan nabave tijekom proračunske ili poslovne godine. Sve izmjene i dopune plana nabave moraju biti vidljivo naznačene u odnosu na osnovni plan nabave.

Državni ured za reviziju nalaže plan nabave donijeti najkasnije u roku od 30 dana od dana donošenja proračuna, a u slučaju značajnijih odstupanja od plana, donositi izmjene i dopune plana nabave kako bi pružao realne potrebe Općine za nabavom roba, radova i usluga tijekom godine.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2020., na temelju provedenog otvorenog postupka javne nabave zaključen je ugovor za nabavu roba u vrijednosti od 475.060,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost (opskrba električnom energijom), te pet dodataka ugovoru o nabavi radova u vrijednosti od 846.347,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost (dodatni radovi na izgradnji i opremanju dječjeg vrtića). Postupcima jednostavne nabave obuhvaćena je nabava u vrijednosti od 5.299.965,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na radove odnosi 3.354.115,00 kn, robe 1.016.473,00 kn i usluge 929.377,00 kn.

U Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2020. vrijednost dodataka ugovoru nije točno unesena. Unesena je vrijednost dodataka u iznosu od 846.347,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost, a stvarna vrijednost dodataka ugovoru iznosi 255.514,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost (što je više za 590.833,00 kn). Prema odredbama članka 441. Zakona o javnoj nabavi, središnje tijelo državne uprave nadležno za politiku javne nabave izrađuje godišnje statističko izvješće o javnoj nabavi u Republici Hrvatskoj te ga objavljuje na Portalu javne nabave. Naručitelj je obvezan do 31. ožujka tekuće godine izraditi statističko izvješće o javnoj nabavi za prethodnu godinu. Uputu naručiteljima o sadržaju i načinu dostavljanja statističkog izvješća o javnoj nabavi središnje tijelo državne uprave nadležno za politiku javne nabave objavljuje na Portalu javne nabave. Prema uputama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, ako vrijednost dodatka u Obavijesti o izmjeni ugovora nije točno unesena, naručiteljima je iznimno omogućeno slanje podataka u obliku bilješke. Općina nije sastavila bilješke u kojima se trebala pozvati na broj objave Obavijesti o izmjeni ugovora, navesti podatke koji odstupaju i koji se bilješkom ispravljaju te ih dostaviti Upravi za trgovinu i politiku javne nabave.

Državni ured za reviziju nalaže statističko izvješće o javnoj nabavi izraditi u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Pregledano je 19 predmeta nabave u vrijednosti od 3.369.267,00 kn ili 55,9 % ukupne vrijednosti nabave. Odnose se na nabavu električne energije u vrijednosti od 475.060,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost) na temelju jednog otvorenog postupka nabave te nabavu roba, radova i usluga u vrijednosti od 2.894.207,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost) na temelju 18 postupaka jednostavne nabave.

Jedanaest postupaka jednostavne nabave odnosi se na nabavu usluga deratizacije, program osposobljavanja žena za projekt Zaželi, konzultantske usluge za projekt Kvalitetan život u zajednici osoba starije životne dobi, izgradnju staza na groblju, izgradnju parkirališta ispred dječjeg vrtića, izgradnju javne rasvjete, izradu projekta javne rasvjete, nabavu agregata te popravak krova na sportskoj dvorani u vrijednosti od 907.323,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Pri nabavi spomenutih roba, radova i usluga u postupcima jednostavne nabave, pozivi za dostavu ponuda upućeni su na adrese jednog gospodarskog subjekta i prikupljena je samo jedna ponuda.

Sedam postupaka jednostavne nabave odnosi se na nabavu higijenskih potrepština za provedbu projekta Zaželi, sanaciju deponija građevinskog materijala na prostoru sajmišta, konzultantske usluge za provedbu projekta Zaželi, izgradnju pješačke staze, nabavu *info-touch display* uređaja i softvera za prijavu komunalnih problema te dodatna ulaganja na društvenim domovima u vrijednosti od 1.986.884,00 kn. Pri nabavi spomenutih roba, radova i usluga u postupcima jednostavne nabave pozivi za dostavu ponuda upućeni su na adrese tri gospodarska subjekta. Rok za dostavu ponuda bio je od tri do osam dana. Kriterij odabira ponuda bila je najniža cijena. Pozivi za dostavu ponuda nisu objavljeni na mrežnim stranicama Općine.

Registrar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma se vodi i objavljen je u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske.

Općina je na svojim mrežnim stranicama objavila da nema gospodarskih subjekata s kojima je Općina kao javni naručitelj u sukobu interesa i s kojima ne smije sklapati okvirne sporazume odnosno ugovore o javnoj nabavi.

Postupci nabave roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn, na koje se ne primjenjuje Zakon o javnoj nabavi, uređeni su Pravilnikom o provedbi postupaka jednostavne nabave, donesenim u lipnju 2018., koji je objavljen na mrežnim stranicama Općine.

Pravilnikom je utvrđeno da nabavu roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti manje od 20.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost pokreće službenik Općine koji šalje upit za dostavu ponude jednom gospodarskom subjektu po vlastitom izboru. Po dostavi ponude izdaje se narudžbenica ili zaključuje ugovor ovisno o složenosti i uvjetima predmeta nabave.

Nabavu roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti jednake i veće od 20.000,00 kn, a manje od 100.000,00 kn provodi nadležno tijelo Općine slanjem poziva za dostavu ponude na jednu adresu gospodarskog subjekta. Poziv se može uputiti i na više adresa gospodarskih subjekata, najmanje tri, a ovisno o predmetu nabave poziv se može objaviti na mrežnim stranicama Općine i/ili u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske. Po isteku roka za dostavu ponuda sastavlja se zapisnik o otvaranju, pregledu i ocjeni ponuda, temeljem kojeg općinski načelnik donosi odluku o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja te se pristupa sklapanju ugovora odnosno izdavanju narudžbenice. Ovisno o predmetu nabave poziv se može objaviti na mrežnim stranicama Općine i/ili Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske.

Nabavu čija je procijenjena vrijednost veća od 100.000,00 kn, a manja od 200.000,00 kn za robu i usluge, odnosno za radove do 500.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, provodi stručno povjerenstvo Općine slanjem poziva za dostavu ponude na adresu najmanje tri gospodarska subjekta. Iznimno, ako nije dostavljena nijedna ponuda po pozivu ili ako se radi o specifičnoj nabavi, poziv se može objaviti na mrežnim stranicama Općine i/ili Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske.

Rok za dostavu ponuda je najmanje tri dana od dana upućivanja poziva na dostavu ponuda, a kriterij za odabir ponude može biti najniža cijena i/ili ekonomski najpovoljnija ponuda. Ako se primjeni kriterij ekonomski najpovoljnije ponude, tada se mora u pozivu detaljno razraditi i obrazložiti kriterije.

Pragovi vrijednosti nabave roba, radova i usluga utvrđeni navedenim Pravilnikom koji omogućuju nabavu izravnim ugovaranjem previsoko su postavljeni. Također, nije utvrđena obveza objave poziva na mrežnim stranicama Općine, a u slučaju upućivanja poziva za dostavu ponuda utvrđen je kratak rok za dostavu ponuda. Nadalje, nisu utvrđeni uvjeti i pravila za izbor gospodarskog subjekta koji će osigurati nabavu po najnižoj cijeni ponude uz odgovarajuću kvalitetu te nije određeno da zaposlenik koji provodi postupke jednostavne nabave treba potpisati izjavu o postojanju odnosno nepostojanju sukoba interesa.

Općina unutarnjim aktima ne promiče potpunu i otvorenu konkurentnost postupaka nabave. Pri donošenju Pravilnika o provedbi postupaka jednostavne nabave nisu uzeta u obzir pojedina temeljna načela javne nabave, a osobito načelo transparentnosti (dostupnost informacija o nabavi za sve zainteresirane ponuditelje, mjere da se učinkovito spriječi, prepozna i ukloni sukob interesa, što obuhvaća i obvezu potpisivanja izjave o postojanju ili nepostojanju sukoba interesa), načelo jednakog tretmana svih gospodarskih subjekata (omogućiti svim potencijalnim ponuditeljima sudjelovanje u postupcima nabave pod jednakim uvjetima) i načelo tržišnog natjecanja. Prema odredbama članka 15. Zakona o javnoj nabavi, pravila, uvjete i postupke jednostavne nabave utvrđuje naručitelj općim aktom, uzimajući u obzir načela javne nabave te mogućnosti primjene elektroničkih sredstava komunikacije.

Državni ured za reviziju preporučuje Pravilnikom o provedbi postupaka jednostavne nabave utvrditi nižu procijenjenu vrijednost nabave robe, radova i usluga koje se mogu nabaviti izravnim ugovaranjem u postupcima jednostavne nabave. Nadalje, preporučuje utvrditi obvezu objave poziva za dostavu ponuda na mrežnim stranicama Općine, utvrditi primjerene rokove za dostavu ponuda te uvjete i pravila za izbor gospodarskog subjekta koji će osigurati nabavu po najnižoj cijeni ponude uz odgovarajuću kvalitetu. Preporučuje utvrditi obvezu potpisivanja izjave o postojanju ili nepostojanju sukoba interesa te je ažurirati bez odgađanja ako nastupe promjene.

- 4.2. *Općina u cijelosti prihvata naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju koji se odnose na javnu nabavu. U Očitovanju navodi da će u skladu s nalozima donijeti plan nabave u propisanom roku, a u slučaju odstupanja od plana donositi izmjene i dopune plana u skladu s realnim potrebama Općine za nabavom roba, radova i usluga tijekom godine, izraditi statističko izvješće o javnoj nabavi u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi te da će ubuduće sastavljati bilješke u kojima će se pozvati na broj objave Obavijesti o izmjeni ugovora, navesti podatke koji odstupaju i koji se bilješkom ispravljaju te ih dostaviti Upravi za trgovinu i politiku javne nabave.*

Nadalje, obrazlaže da će u skladu s preporukama u Pravilniku o provedbi postupaka jednostavne nabave dodati odredbe kojima se poziv za dostavu ponuda objavljuje na mrežnim stranicama Općine, odredbe kojima se revidiraju primjereni rokovi za dostavu ponuda te uvjete i pravila za izbor gospodarskog subjekta koji će osigurati nabavu po najnižoj cijeni ponude uz odgovarajuću kvalitetu, odredbe kojima se utvrđuje obveza potpisivanja izjave o postojanju ili nepostojanju sukoba interesa te ažurirati mrežne stranice Općine ako nastupe promjene.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je finansijsku reviziju Općine za 2013., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom za 2020. provjereno je je li Općina postupila prema nalozima danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
1	2	3		4	5
1.	Računovodstveno poslovanje	2013.	Evidentirati rashode i obveze prema načelu nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.	prosinac 2014.	djelomično provedeno
2.	Prihodi	2013.	Poduzimati mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda u skladu s odredbama Zakona o proračunu.	-	nije provedeno
3.		2013.	Donijeti mjerila i kriterije kojima će biti utvrđena naplativost pojedinih potraživanja.	-	provedeno
4.		2013.	Prikupljati prihode od grobnih naknada u skladu s odredbama Zakona o grobljima.	lipanj 2015.	provedeno
5.		2013.	Komunalne djelatnosti ustupiti izvoditeljima u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluke Općinskog vijeća.	siječanj 2015.	provedeno
6.	Rashodi	2013.	Pridržavati se odredaba ugovora o održavanju javne rasvjete.	siječanj 2015.	provedeno
7.		2013.	Programima javnih potreba u kulturi i sportu planirati sredstva po korisnicima i aktivnostima u kulturi i sportu radi kontrole izvršenja programa i raspodjele sredstava po korisnicima.	-	nije provedeno
8.		2013.	Odobriti finansijske potpore (donacije) udrugama na temelju prethodno provedenog javnog natječaja i utvrđenih kriterija, odnosno mjerila za dodjelu sredstava kako bi sredstva bila svima dostupna pod jednakim uvjetima.	-	provedeno
9.		2013.	Utvrđiti aktivnosti i vrste rashoda trgovačkog društva koji će se financirati iz proračuna, kako bi bilo razvidno koji su ciljevi financiranja i za koje namjene se sredstva doznačuju.	prosinac 2014.	provedeno
10.		2013.	Uspostaviti učinkovite kontrole korištenja sredstava.	-	provedeno
11.	Javna nabava	2013.	Nabavu roba, radova i usluga provoditi u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.	-	provedeno

Obrazloženje danog naloga koji je djelomično proveden daje se i nastavku.

- Nalog koji se odnosi na evidentiranje rashoda je djelomično proveden, jer su svi rashodi za 2020. evidentirani prema načelu nastanka poslovnog događaja i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju, osim rashoda za izgradnju dječjeg vrtića.

Općina je i nadalje u obvezi postupati prema nalozima Državnog ureda za reviziju, koji nisu u cijelosti provedeni.

1.2. *Općina se nije očitovala na status naloga iz prošle revizije.*